

Tanóra / modul címe:

ROMANTIKA A VILÁGIRODALOMBAN: HEINE, LERMONTOV, EMINESCU

A tanóra célja:

Három romantikus alkotó egy-egy rövid versének értelmezése differenciálás, kooperatív tanulás módszerével dupla órán.

Cél a romantikus művek általános eszmei és poétikai jellemzőivel való elmélyült foglalkozás, a sajátosságok felismerése.

A három költeményt (Heine: *A dal szárnyára veszek*; Lermontov: *Vitorla*; Eminescu: *A csillagig...*) tanári kalauzokkal csoportban értelmezték, majd munkátok eredményét prezentálták. Az óra során mindenki alkot valamit, hiszen csoporttársaitokkal együtt, mégis önállóan értelmeztek egy ismeretlen irodalmi alkotást, megküzdöttek a mű által felvetett gondolatokkal, problémákkal, s végül a prezentáció során ti tanítjátok meg társaitoknak mindazt, amit találtak, tapasztaltak, gondoltak.

1. Feladat

Útmutatásom szerint alakítsatok négyfős csoportokat!

2. Feladat

Három rövid romantikus költeménnyel ismerkedünk meg. A három vers egy-egy kulcsszava: *szárny*, *vitorla*, *csillag*. Gyűjtsétek össze pókhálóábrában, milyen érzések, gondolatok, asszociációk merülnek fel bennetek e szavak hallatán!

Nézzétek egyben/együtt e három szót, de ha valamelyikhez külön szeretnétek írni, azt is megtehetitek!

(3 perc)

3. Feladat

Állj párba! technikával osszátok meg egymással az összegyűjtött asszociációkat, gondolatokat! Írjátok hozzá listátokhoz azokat, amelyek nektek is tetszenek!

(4 perc)

4. Feladat

A továbbiakban A, B, C jelű csoportokban más-más versekkel foglalkoztok tanári kalauzokkal. Figyelmesen, alaposan dolgozzatok a csoportfeladatoknak megfelelően!

Rögzítsétek válaszaitokat poszterre!

(25 perc)

A csoport

5. Feladat

A tankönyv tartalomjegyzéke segítségével lapozzatok *A romantika néhány kiemelkedő alkotója* című fejezethez!

Olvassátok el a Heinrich Heineről szóló rövid tájékoztató részt, majd készítsetek T-táblázattal lényegkiemelő vázlatot a költőről és költészetéről! (A bal oszlopba a költőre vonatkozó, a jobb oszlopba a költészetére vonatkozó információkat írjátok!)

6. Feladat

Olvassátok el a szöveggyűjteményben Heine *A dal szárnyára veszek* című versét!

7. Feladat

Vizsgáljátok meg a mű beszédhelyzetét (ki beszél, kihez, mi célból, hogyan)!

8. Feladat

Jellemezzétek, milyen helyre „viszi el” ígérete szerint a megszólítottat a lírai én!

9. Feladat

Kapcsoljatok jelentéseket (külön-külön és/vagy összességében) a *Gangesz, lótusz, holdsugár, virágzó kert* szavakhoz, majd határozzátok meg, mi lehet a szerepük a versben!

10. Feladat

Találjatok választ arra a kérdésre, minek a segítségével/hogyan történik, történhet ez az utazás! Keressetek idézetet is bizonyítékul!

11. Feladat

Gyűjtsetek olyan romantikus jellemzőket, amelyek jelenlétére felfigyeltetek a költeményben!

B csoport

5. Feladat

A tankönyv tartalomjegyzéke segítségével lapozzatok *A romantika néhány kiemelkedő alkotója* című fejezethez!

Olvassátok el a Mihail J. Lermontovról szóló rövid tájékoztató részt, majd készítsetek T-táblázattal lényegkiemelő vázlatot az alkotóról és munkásságáról! (A bal oszlopba az alkotóra vonatkozó, a jobb oszlopba a munkásságára vonatkozó információkat írjátok!)

6. Feladat

Olvassátok el a szövegyűjteményben Lermontov *Vitorla* című versét!

7. Feladat

Keressétek meg azt a képet, illetve toposzt, amelyik szervezi a vers szövegét!
Mutassátok be ennek a képsornak az alakulását, s határozzátok meg a versszerező kép típusát!

8. Feladat

Értelmezzétek a mű szó szerinti (azaz a képek síkján) és metaforikus jelentését!

9. Feladat

Fejtsétek meg, milyen ellentmondásosságra, problémára hívja fel a figyelmet a költemény második versszakának utolsó két sora és harmadik versszakának záró két sora!

10. Feladat

Soroljátok fel, milyen kimondott vagy kikövetkeztetett érzések, indulatok jelennek meg az alkotásban!

Milyen nyelvi-poétikai eszközökkel erősíti fel a vers ezeket!

11. Feladat

Gyűjtsetek olyan romantikus jellemzőket, amelyek jelenlétére felfigyeltetek a műben!

C csoport

5. Feladat

A tankönyv tartalomjegyzéke segítségével lapozzatok *A romantika néhány kiemelkedő alkotója* című fejezethez!

Olvassátok el a Mihai Eminescuról szóló rövid tájékoztató részt, majd készítsetek T-táblázattal lényegkiemelő vázlatot a költőről és költészetéről! (A bal oszlopba a költőre vonatkozó, a jobb oszlopba a költészetére vonatkozó információkat írjátok!)

6. Feladat

Olvassátok el a szövegyűjteményben Eminescu *A csillagig...* című költeményét!

7. Feladat

Keressétek meg a versszerező képet!

Mutassátok be ennek a képsornak az alakulását, s határozzátok meg a versszerező kép típusát!

8. Feladat

Fejtsétek meg, milyen tudományos (csillagászati) ismeret jelenik meg az alkotásban, s ez hogyan kapcsolódik a mű által felvetett problematikához, hogyan alakítja a jelentést!
(Összetett ez a feladat, először külön-külön vizsgáljátok meg a két kérdést, s csak aztán kapcsoljátok össze a kettőt!)

9. Feladat

Vizsgáljátok meg, hol van jelen a versben tárgyiaság, és hol személyesség!
Gyűjtsétek össze azokat az érzéseket, amelyek kiolvashatók a személyességet felmutató részből!

10. Feladat

Tagoljátok a költeményt! Elgondolásotokat indokoljátok!

11. Feladat

Gyűjtsetek olyan romantikus jellemzőket, amelyek jelenlétére felfigyeltetek a versben!

12. Feladat

Mutassátok be elemző munkátok eredményét poszttereitek segítségével!
Előadóként hangosan, követhető tempóban, érthetően beszéljétek, magyarázzatok!
Hallgatóként jegyzeteljétek! Ha kérdés, gond van, kérdezzetek, és bátran szóljatok hozzá az elhangzottakhoz!
Minden vers megbeszélése előtt olvassátok el a soron következő költeményt, hogy követni tudjátok, miről is lesz szó!
(40-45 perc)

13. Feladat

Készítsetek A/4-es lapra közös csoportillusztrációt ahhoz a költeményhez, amellyel részletesen foglalkoztatok!
Adjatok saját címet az illusztrációtoknak!
(5 perc)

14. Feladat

Rakjátok fel csoportonként a faliújságra a munkátokat úgy, hogy nagyon röviden megjegyzéseket, magyarázatokat fűztök az illusztrációhoz! Először az egyik, majd a másik A csoport, és tovább sorrendben!
(6 perc)

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.
Tel.: +36 72 501-500

K KAPOSVÁRI
E G Y E T E M

H-7400 Kaposvár,
Dr. Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36 82 505-800

TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0003

15. Feladat

Tekintsétek meg az állatok létrehozott kiállítását!
(3 perc)

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV